

OPENBARING HOOFDSTUK 12

DE WERKELIJKE REDE VOOR DE STRIJD TUSSEN DE KERK EN DE WERELD

IS DE STRIJD TUSSEN CHRISTUS EN SATAN

DEEL 1. Openbaring 12:1-2. DE VROUW.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:1 En er verscheen een groot teken in de hemel: Het boek Openbaring openbaart dingen d.m.v. tekenen en symbolen (1:1). De tekenen van de vrouw en van de draak zijn twee symbolen die letterlijke werkelijkheden vertegenwoordigen.

een vrouw¹. De vrouw symboliseert de Kerk/Gemeente die bestaat uit Gods volk in het Oude Testament (Jes 50:1; Jes 54:1; Hos 2:2) en Gods volk in het Nieuwe Testament (2 Kor 11:2; Ef 5:32).

De Bijbel legt de nadruk op het feit dat Gods volk in beide het Oude Testament en het Nieuwe Testament één zijn. Gods Oudtestamentische volk is *één wijngaard* en *één koninkrijk* (Mt 21:33-44; zie Jes 5:1-7; Jes 9:6-7). Het is *één kudde onder één Herder* (Jh 10:16; zie Ezech 34:2,8,16). Het is *één olijfboom die op één olijfwortel groeit* (Rom 11:17,24; Jer 11:16; Hos 14:5-6). Het is *één familie van God in de hemel en op de aarde met één Vader* (Ef 2:19; Ef 3:14-15; zie Jes 63:16; Jes 64:8). Het is *één huishouding van God* (1 Tim 3:15), met Mozes als dienaar in heel Gods huis en Jezus als Zoon over heel Gods huis (Heb 3:5-6). Het is *één uitverkoren volk, één heilige natie, één volk die aan God behoort* (1 Pet 2:9; zie Dt 10:15). Het is *één bruid van het Lam* (Openb 21:1-2,12,14). Het is *één Nieuwe Jeruzalem* (Heb 11:10,16; Heb 12:22-24; Heb 13:14; Openb 21:1-2,9-14). Het is *één Kerk/Gemeente* (Hebreeuws: qahal, Grieks: ekklesia) (Richt 20:2; Ps 22:22; Ps 107:32; 2 Kron 29:28) in het Oude Testament die in het Nieuwe Testament voortgezet wordt en uitgebreid wordt (Mt 16:18; Heb 12:23) door gelovigen uit alle volken in te sluiten.

De vrouw in het Oude Testament. Eerst wordt de vrouw in Openbaring 12 getekent als degene die de Messias voortbrengt, gepersonifieerd in de maagd Maria (12:1-5). In het Oude Testament wordt Israël dikwijls positief getekent in figuurlijke spraak als de vrouw van de HEER (Jes 54:5-6) en als Zijn toekomstige Bruid (Jes 62:5). Ontrouw aan de HEER wordt bestempeld als geestelijke hoererij en dan wordt Israël negatief in figuurlijke taal beschreven als een prostituut (Jud 2:17; Jer 3:1; Ezech 16:15-19), een overspelige vrouw (Hos 1:2), een ontrouwe vrouw (Jer 3:1,14,20). Het Oude Testament spreekt ook over de toekomst wanneer de HEER met Israël een nieuw verbond zal sluiten en haar weer “als bruid zal nemen in gerechtigheid en goedertierenheid” (Hos 2:18-20).

De vrouw in het Nieuwe Testament. Daarna wordt de vrouw in Openbaring 12 getekent als Gods nieuwtestamentische gemeenschap op de aarde die door de satan en zijn boze bondgenoten vervolgd wordt (12:6-18). In het Nieuwe Testament wordt positief over de vrouw gesproken als een “een reine maagd aan Christus voorgesteld” (2 Kor 11:2). Paulus zegt, “Ik heb u immers ten huwelijk gegeven aan één Man om u als een reine maagd aan Christus voor te stellen”. Hij spreekt niet over een maagd, maar over een maagd die in het huwelijk gegeven wordt! Figuurlijk gesproken had Paulus de Korintiërs door het evangelie tot geestelijk leven verwekt (1 Kor 4:15). Het is het recht van een vader om zijn dochter aan een geschikte bruidegom ten huwelijk te geven. Zo heeft Paulus als geestelijke vader de christenen te Korinthe aan één goddelijk Man als bruid gegeven. Deze verbintenis veronderstelt dat zij rein en trouw blijft tot de voltrekking van het huwelijk. Paulus ziet met blijde verwachting uit naar de wederkomst van Christus wanneer Hij Zijn bruid komt halen om haar in de eeuwige woning te brengen die Hij voorbereid had. De bruiloft van het Lam zal plaatsvinden bij Zijn wederkomst (Mt 22:1ff; Openb 19:7ff; Openb 21:2,9). Het moet ons blijven verbazen dat de voorheen immorele Korintiërs (1 Kor 6:9-11) volmaakt omgevormd werden tot geestelijke rein maagden. Evenals in het Oude Testament wordt ontrouw aan de HEER beschreven als geestelijke hoererij (Jak 4:4)!

De essentie van de apostolische Christologie is: dat Jezus Christus niemand minder dan de HEERE is (Hebreeuws: ‘Jahweh’, Jes 40:3; Grieks: ‘kurios’ Mk 1:3)! Gods oudtestamentische volk had de HEERE tot Man (Jes 54:5) en wordt de Kerk/Gemeente genoemd in Richt 20:2; Ps 107:32 en 2 Kron 29:28). Gods nieuwtestamentische volk heeft Jezus Christus als Bruidegom (Mt 9:15) en wordt ook de Kerk/Gemeente genoemd (Mt 16:18).

Dus wordt Gods oudtestamentische volk (Kerk) in Gods nieuwtestamentische volk (Kerk) voortgezet. Daarom noemt Paulus de Kerk ook ‘de Israël van God’ (Gal 6:15-16; zie Gal 3:7ff,29; Rom 2:29; 4:9ff, 9:6ff; Fil 3:3). De nieuwtestamentische Kerk heeft bij de eerste komst van Christus de oudtestamentische Israël niet stopgezet of vervangen. Ook zal Israël niet bij de wederkomst van Christus de nieuwtestamentische Kerk/Gemeente verplaatsen! Bij de eerste komst van Christus wordt Gods oudtestamentische volk (Israël) op een nieuw hoogte voortgezet en uitgebreid om gelovigen uit alle volken in de wereld in te sluiten! De nieuwe hoogte bestaat uit het nieuwe verbond waarin de oudtestamentische schaduwen nieuwtestamentische werkelijkheden geworden zijn (Lk 22:20; Heb 8:6-13). De Bijbel

¹ ἡ γυνή. Een volwassen vrouw in 1 korintiërs 14:34ff. en 1 Timoteüs 2:11ff. of een getrouwd vrouw in Efeziërs 5:22ff.

A Greek-English Lexicon of the New Testament, Bauer, Arndt, Gingrich p.167

leert duidelijk dat God niet twee “volken van God” (twee vrouwen) heeft, maar slechts één (Ef 2:11-22 en 3:6 en 1 Pet 2:9-10)!

bekleed met de zon, en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. Hoewel de Kerk/Gemeente van het aardse gezichtspunt heel ‘gewoon’ lijkt, is zij van hemelse gezichtspunt ‘volkomen heerlijk’. Haar oorsprong is in de hemel (21:2,10; Gal 4:26). De zon, maan en sterren drukken haar heerlijkheid in de schepping en haar heerschappij over het leven op de aarde uit (Gen 1:14-18). Zij beschrijven Gods heerlijkheid, gunst, en zegen (Jes 60:20; Dan 12:3). De zon als kleet beschrijft haar heerlijkheid. De maan onder haar voeten beschrijft haar heerschappij. De kroon van twaalf sterren beschrijft haar overwinning. Het getal 12 beschrijft haar volledigheid gedurende de oudtestamentische periode en gedurende de nieuwtestamentische periode. (21:12-14).

12:2 En zij was zwanger en schreeuwde het uit in barensood en in haar pijn om te baren. De opdracht van de oudtestamentische Gemeente was om de beloofde Messias (Grieks: Christus) naar Zijn menselijke natuur voort te brengen (Jh 4:22; Rom 9:5; Gal 4:4). Nu is die tijd aangebroken. De eerste komst van Jezus Christus en het begin van de nieuwtestamentische periode is aangebroken.

(2) Verschillende uitleg over de vrouw (12:1-2,6).

Een futurist gezichtspunt. De vrouw in Openbaring 12:1-2 is *Israël* gedurende de oudtestamentische periode en de vrouw in Openbaring 12:6 is *Israël* gedurende de eerste helft van de toekomstige periode van de grote verdrukking (Larkin).

Een tweede futurist gezichtspunt. De vrouw in Openbaring 12 is *Israël* gedurende de oudtestamentische periode tot de eerste komst van Christus OF *Israël* gedurende de tweede helft van de toekomstige periode van de grote verdrukking tot de toekomstige verschijning van Christus (Tenney).

De juiste uitleg. De vrouw is een symbool van *Gods ware volk* in beide de oudtestamentische periode en de nieuwtestamentische periode (Greijdanus, Hendriksen, Groenewald).

DEEL 2. Openbaring 12:3-4. DE DRAAK.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:3 En er verscheen een ander teken in de hemel. De draak is een tweede figuurlijke symbool in de hemel. De draak is een symbool van de satan (12:9; 20:2; Genesis 3:1).

En zie: een grote vuurrode draak met zeven koppen en tien horens. En op zijn koppen zeven diademen. Hij is heel erg sterk. Zijn letterlijke rode kleur is een teken van zijn bloeddorstige vernietiging (6:4). De zeven koppen met zeven diademen en tien horens is een aanduiding van zijn heerschappij over de boze wereld dat hoofdzakelijk bestaat uit de grote wereldrijken en kleinere koninkrijken die God en Zijn Gezalfde (Christus) weerstaan (zie hfst 17; Lk 4:5-7; Jh 12:31; Jh 16:11; Ef 2:2; 1 Jh 4:4; 5:19; Kol 1:13)(13:1; 17:9). Het getal 7 koppen is een aanduiding dat hij moeilijk gedood kan worden. En het getal 10 horens is een aanduiding van zijn vermogen om totale vernietiging aan te richten. Zijn zeven kronen zijn niet overwinnaarskransen, maar kronen van zijn arrogante aanspraak op macht en gezag (13:1). Hoewel hij aanspraak maakt op macht en gezag over de hele aarde (Lk 4:5-6; zie Jh 8:44) is hij in feite alleen maar de prins van de wereld, d.w.z. de leider van de boze ongelovige wereld die bestaat uit alle koninkrijken en machthebbers die door de satan geïnspireerd worden (Jh 12:31). Satan heeft alleen maar zeven kronen, maar Christus heeft in vergelijking vele kronen (19:12). Satan is machtig, maar Christus is almachtig (19:16)!

12:4 En zijn staart veegde het derde deel van de sterren van de hemel en wierp die op de aarde. Nadat God de hemel en de aarde (het universum) geschapen heeft, zag Hij dat alles “heel goed” was (Gen 1:31). Maar al gauw daarna verscheen een listige slang dat de eerste mensen in verzoeking bracht (Gen 3:1). Dus de val van de satan in tegenstand tegen God moest ergens tussen de voltooiing van de schepping en de zondeval van de mens plaats hebben gevonden. De satan was oorspronkelijk “een toonbeeld van schoonheid”, maar verloorde zijn plaats in de hemel (Jes 14:12-14; Ezech 28:12-17). Toen de satan in zonde viel heeft hij een groot aantal engelen (“sterren”) met zich meegesleurd naar de aarde. Deze gevallen engelen worden demonen of boze geesten genoemd (Job 38:7; Mt 25:41; 2 Pet 2:4; Jud 6). Een derde deel is een heel groot aantal, maar niettemin een getal dat op soevereine wijze door Gods almachtige wil beperkt wordt (zie 5:11; 8:7).

En de draak stond voortdurend voor de vrouw, die op het punt stond te baren, om haar Kind te verslinden, zodra zij Het geboord zou hebben. Het vooropgestelde doel van de satan was om door heel de oudtestamentische periode heen de verwachte (komende) Messias, die uit een vrouw geboren zou worden, te verhinderen (Gen 3:15). Alleen als hij erin zou slagen om deze Messias te vernietigen, zou hij over de hele aarde kunnen heersen. Dan zou Gods plan om de mensheid en de aarde te redden falen. Deze weerstand van de draak tegen de vrouw wordt dwarsdoor de hele oudtestamentische periode gemanifesteerd in de wereldrijken van oud-Babylonië, Egypte, Assyrië, Babylonië, Griekenland, Syrië en het machtige Romeinse Rijk, die probeerden Israël te vernietigen en de Messiaanse lijn door te snijden. Daarom zegt de tekst, “De draak stond voortdurend voor de vrouw”. Vanaf dit gezichtspunt wordt de geschiedenis van het Oude Testament de geschiedenis van de strijd tussen de satan (de slang of de draak) en de Christus

(het zaad van de vrouw). Door heel de oudtestamentische periode hebben de vijanden van Christus geprobeerd om Zijn eerste komst naar de aarde te verhinderen!

(2) Verschillende uitleg over de draak en de sterren (12:3-4)

Een futurist gezichtspunt. De draak (de 2de personage) is Satan die een groot aantal engelen in zijn val meesleurde. Tot vandaag (in de nieuwtestamentische Kerk periode) heeft de satan universele macht over iedereen op de aarde (Larkin).

Een tweede gezichtspunt. De draak is de belichaming van de machten van chaos die een derde van de kosmische machten (sterren) heeft ontwricht. Zijn macht is in vergelijking met die van Christus beperkt (Groenewald). Hij wordt ook de Leviatan of Rahab genoemd. Zijn bloedrode kleur is een aanduiding van zijn bloeddorstige aard en bedoelingen. Hij toont overeenkomst met het vierde dier in Daniël (Dan 7:7), de Antichtist (13:1) en Babylon (17:3). Hij is heel machtig, maar in vergelijking met Christus beperkt (19:12).

De juiste uitleg. De draak is een symbool van de satan en zijn arrogante aanspraak op wereldheerschappij. Hij heeft beperkte macht en gezag over de niet-christen wereld.

DEEL 3. Openbaring 12:5. HET MANNELIJKE KIND.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:5 En zij baarde een Zoon, een mannelijk *Kind*. Het mannelijke kind is een symbool van Jezus Christus, omdat Hij volgens Psalm 2:9 alle volken met een ijzeren staf zal hoeden (2:27).

dat alle heidenvolken zal hoeden met een ijzeren staf. De volken zijn hier een symbool van allen die niet behoren tot Gods volk en God, Zijn Gezalfde en Zijn volk tegenstaan (Ps 2). Bij de wederkomst van Christus zal alle volken voor Gods oordeelstroom gedreven worden (Mt 25:31-33). De uitdrukking “hoeden met een ijzeren staf” identificeert Hem met de Messias (Ps 2:9). De uitdrukking is niet een verwijzing naar Zijn heerschappij over een lange periode (bv. een 1000 jaar), maar is een verwijzing naar Zijn laatste oordeelsdag wanneer Hij hen als een klei pot stuk zal slaan (2:27). De uitdrukking “heersen” en “stuk slaan” zijn parallel en in de Hebreeuwse poëzie is de tweede regel een uitleg van de eerste regel. De handeling van de Herder heeft hier een vernietigende resultaat². Het is een aanduiding dat Hij alle tegenstand zal breken en alle onwillige tegenstanders aan Zich zal onderwerpen (Fil 2:9-11; zie 1 Kor 15:25).

En haar Kind werd weggerukt naar God en naar Zijn troon. De woorden “weggerukt” betekent dat God de Vader ten behoeve van Hem gehandeld heeft. De wegrukking (opname) symboliseert Zijn opstanding (en dus ook Zijn zoenoffer aan het kruis), Zijn hemelvaart en zij troonsbestijging in de hemel (Lk 23:46; Hd 2:33,36; 1 Pet 3:21-22). Het wordt in één enkel vers beschreven, omdat het niet het hoofdthema in hoofdstuk 12 is. Toch is vers 5 een duidelijke aanduiding van het begin van de nieuwtestamentische periode (de eerste komst van Christus)!

(2) Verschillende uitleg over het mannelijke kind (12:5).

Een futurist gezichtspunt. Het mannelijke kind (de 3de personage) is Christus bij zijn eerste komst. Maar pas gedurende de toekomstige periode van het duizendjarige vrederijk zal Christus autocratisch over alle volken met een ijzeren staf heersen (Larkin).

Een tweede futurist gezichtspunt. Het mannelijke kind is of Christus die tijdens Zijn eerste komst in de hemel opgenomen wordt of de Kerk/Gemeente die tijdens de eerste terugkomst van Christus in het midden van de toekomstige periode van de grote verdrukking in de hemel opgenomen wordt (Tenney).

De juiste uitleg. Het mannelijke kind is Christus tijdens Zijn eerste komst naar de aarde. Hij zal alle tegenstanders met een ijzeren staf stukslaan op de laatste oordeelsdag.

DEEL 4. Openbaring 12:6. DE VROUW IN DE WOESTIJN.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:6 En de vrouw vluchtte naar de woestijn, waar zij een plaats had, die door God voor haar gereedgemaakt was, opdat men haar daar zou voeden twaalfhonderdzesig dagen. De vrouw in Openbaring 12:6 is dezelfde vrouw als in Openbaring 12:1-2, maar nu na de eerste komst van Christus Gods nieuwtestamentische volk! De vrouw is een symbool van Gods oudtestamentische volk (Israel, ook “de Kerk” genoemd) (Ps 107:32) die voortgezet wordt als Gods nieuwtestamentische volk (genoemd “de Kerk/Gemeente”) (Mt 16:18) en uitgebreid wordt om de gelovigen uit alle volken in te sluiten (Mt 21:42-44). Gods zorg voor Israël gedurende haar 40 jaar tocht door de woestijn na de exodus uit Egypte is een type van Gods zorg voor de Kerk/Gemeente gedurende haar 1260 dagen tocht door de woestijn tussen de eerste komst en wederkomst van Christus.

Vers 6 is een samenvatting die in vers 13-18 verder uitgelegd wordt. Daar wordt beschreven hoe de Kerk/Gemeente tijdens de hele nieuwtestamentische periode uit de dodelijke greep van de draak weggehouden wordt. De woestijn die God voor de gelovigen voorbereid heeft, is niet een of ander geografische plaats (bv. Petra), maar is een symbool voor de pelgrimsreis van elk gelovige gedurende de nieuwtestamentische periode waar zij ook al op de aarde wonen. De

² A Greek-English Lexicon of the New Testament, Bauer, Arndt, Gingrich

gelovigen worden gevoed en bewaard door alle middelen die God daarvoor inzet. En de 1260 dagen is een symbool voor de hele nieuwtestamentische periode vanaf de eerste komst van Christus tot de wederkomst.

DEEL 5. Openbaring 12:7-9. DE DRAAK VERSLAGEN.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:7 Toen brak er oorlog uit in de hemel. Het eerste onmiddellijke gevolg van de eerste komst van Jezus Christus, Zijn geboorte, leven, dood, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging is dat de satan in een veldslag overwonnen werd en uit de hemel verbannen werd (cf. 9:1)!

Michaël en zijn engelen voerden oorlog tegen de draak, ook de draak en zijn engelen voerden oorlog. De naam van de aartsengel “Michael” betekent: “Wie is als God?” Alleen Jezus Christus is als God! Hij is God Die ook mens geworden was. Michael handelt niet op zijn eentje tegen de satan. Hij handelt op het gezag en in de macht van Christus o.g.v. Zijn overwinning tijdens zijn eerste komst! Michael is een van de vorsten (hoogste wezens) (Dan 10:13). De voorstelling is dat elke volk op de aarde door een of ander vorst in de hemelse rechtszaal vertegenwoordigd wordt, die de juridische en militaire slagen voor zijn volk moet leveren. Michael is de aartsengel van Gods volk (Dan 12:1), d.w.z., van Israël in zoverre Israël de druk van Antiochus IV en zijn hervormingsgezinde Joden (die de heidense Griekse cultuur hebben aangenomen) weerstonden (zie Dan 11:32; Rom 9:6). Michael is dus de vorst, niet van natuurlijk Israël, maar van Gods gelovige volk binnen Israël. Bij de eerste komst van Christus waren de meeste christenen nog gelovige Joden.

Het plaatje is van de satan en zijn demonen die Christus achterna zetten om Hem te grijpen en van Zijn troon te sleuren. Maar de hemelse legermacht blokkeert hen, voert strijd tegen hen en verslaat hen. Deze oorlog tussen Michael en de engelen tegen de satan en zijn demonen is een andere manier om de binding van de satan te beschrijven.

12:8-9 Maar zij waren niet sterk genoeg, en hun plaats (van de draak en zijn engelen) werd eens en voor altijd in de hemel niet meer gevonden. En de grote draak werd eens en voor altijd neergeworpen. Letterlijk zegt de tekst: “zelfs een plaats voor hen (de draak en zijn demonen) werd in de hemel niet meer gevonden”. De satan en zijn demonen werden eens en voor altijd uit de hemel gebannen! ‘De hemel’ is hier waar God verblijft en van waar Hij regeert en rechtszitting houdt in de tegenwoordigheid van aanklagers. Deze plaats kan hoog in het hemelruim zijn. Vóór deze oorlog werd de satan toegelaten om in Gods tegenwoordigheid te verschijnen om Gods volk aan te klagen (Job 1:6; Job 2:1; 1 Kon 22:19-22; Zach 3:1). Tijdens de oudtestamentische periode deed de satan alsof hij de heiligheid en gerechtigheid van God verdedigde. Dan eiste hij straf voor de zonden van mensen. Maar bij Zijn eerste komst naar de wereld heeft Christus door Zijn dood aan het kruis verzoening gedaan voor alle zonden van gelovigen en heeft de satan geen enkel schijn van recht meer aan zijn kant! Na de eerste komst van Christus is het kwaad en corruptie van de satan en zijn demonen zo schrijnend dat zij voor eeuwig buiten de hemel (de tegenwoordigheid van God) gesloten werden!

In Openbaring 12:9 werd de satan en zijn demonen *eens en voor altijd* op de aarde neergeworpen. Het werkwoord suggereert dat zij *met afkeer en geweld op de aarde neergesmaakt werden!* Het wordt driemaal benadrukt (zie 12:13) en het plaatje is dat *de satan en zijn demonen neergesmaakt op de aarde liggen*. De hele voorstelling is een verwijzing naar de binding van Satan tijdens de eerste komst van Christus (zie 20:3; Mt 12:28-29; Jh 12:31).

namelijk de oude slang, die duivel en satan genoemd wordt. De grote vijand en tegenstander van Christus, de Christelijke Kerk/Gemeente en alle individuele christenen wordt hier met het oudtestamentische symbool van “de slang” en het nieuwtestamentische beeld van “de draak” ontmaskerd als degene die nog steeds probeert om Gods volk te vernietigen. Satan is een slang met dodelijk gif als een cobra (Dt 32:33). Hij misleidt mensen en zet hen aan God ongehoorzaam te zijn (Gen 3:1-7; 1 Kron 21:1; Mt 4:1-11). Hij is een leugenaar (Jh 8:44). Hij is de duivel (de lasteraar) en de Satan (de tegenstander). Zijn doel is om mensen weg van Christus en het evangelie te houden (Lk 8:12; 2 Kor 4:4).

die voortdurend de hele wereld misleidt. Gedurende de oudtestamentische periode was de satan een verleider. Hij heeft velen verleid, bv. Adam en Eva (Gen 3:1-7) en koning David (1 Kron 21:1). Maar ook na zijn nederlaag bij de eerste komst van Christus gaat hij door om mensen in de hele wereld te misleiden. Het woord “wereld” verwijst naar de bewoners op de aarde. Misleiden betekent op de verkeerde weg brengen. Hetzelfde woord wordt in Matteüs 24:24 gebruikt waar Jezus Christus zegt dat “het onmogelijk is om de uitverkorenen te misleiden”! Daarom betekent het woord “wereld” hier “de wereld van ongelovigen, van niet-christenen en van kwaaddoeners” die vijandig zijn tegen God, Christus, de Christelijke Kerk en christenen (Jh 7:7; 8:23; 12:31ab; 14:17,30,31; 15:18; 17:9,14-16,25; 1 Jh 5:19). Het is beperkt tot de wereld die de satan *kan* misleiden en *doorgaat* te misleiden (2 Kor 4:4)!

Hij werd neergeworpen op de aarde en zijn engelen werden met hem neergeworpen. Op de aarde gaat de draak door om te vechten tegen de christenen. Maar zijn heerschappij op de aarde is beperkt (aan banden gelegd, bedwongen, gebonden) tot mensen die niet bij Christus horen (Mt 12:28-30; Jh 8:39-44; Ef 2:2; Kol 1:13; Heb 2:14-15; 1 Jh 5:18-19).

(2) Verskillende uitleg over de neerwerping van de draak (12:7-9).

Een futurist gezichtspunt. Satan zal alleen verslagen worden en uit de hemel gegooid worden in de toekomst, in het midden van de toekomstige periode van verdrukking. Dan gaat de satan zich incarneren in het lichaam van de antichrist (Larkin).

De juiste uitleg. De satan werd al in de hemel en op de aarde overwonnen in het verleden bij de eerste komst van Christus in de zin dat hij alle schijn van recht voor zijn aanklachten tegen christenen heeft verloren!

DEEL 6. Openbaring 12:10-12. CHRISTUS EN CHRISTENEN TRIOMFIEREN.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:10 En ik hoorde een luide stem in de hemel zeggen. Deze stem is de triomfantelijke uitroep van heel veel stemmen in de hemel. Ze worden niet geïdentificeerd. Ze zijn waarschijnlijk engelen, omdat de satan “de aanklager van hun broeders” en niet de aanklager van de engelen was. Ook is het niet de broeders, maar de engelen die de satan en zijn demonen versloegen (12:11).

Nu is gekomen de zaligheid, de kracht en het koninkrijk van onze God en de macht van Zijn Christus. Vanaf de eerste komst van Christus wordt de verlossing die God in Christus bewerkte zichtbaar geopenbaard op de aarde. Gods soevereine macht werd gehandhaafd. Gods koningschap, koninkrijk of heerschappij in de harten van mensen werd gevestigd (Mt 12:28-30). Het gezag en macht van Christus in de hemel en op de aarde wordt vanaf Zijn eerste komst verkondigd (Mt 28:18).

In Openbaring 12:10 zingt de hemelse schare over de triomf van Christus en Zijn Koninkrijk dat bij Zijn eerste komst begon. In Openbaring 11:15 zingen zij over de triomf van Christus en Zijn Koninkrijk dat zijn hoogtepunt zal bereiken op de laatste oordeelsdag bij de wederkomst van Christus! Bij de eerste komst van Christus werd alles in beginsel besloten en staat de finale triomf van Christus vast. Wat overblijft is dat deze triomf nu in de gescheidenis uitgewerkt wordt! De satan en zijn demonen kunnen niet langer deze triomfantelijke opmars van het evangelie in de wereldgeschiedenis tegenhouden (zie 6:2; 12:11; Mt 24:14; Rom 8:28-39)!

want de aanklager van onze broeders, die hen dag en nacht aanklaagde voor onze God, is neergeworpen. De satan wordt de aanklager van onze broeders genoemd. Voor de eerste komst van Christus heeft de satan de broeders (de gelovigen in de Messias/Christus) voortdurend aangeklaagd dat zij in juridische zin “niet gerechtvaardigd” voor Gods aangezicht waren. Hij klaagde Job aan (Job 1: 6 to 2:6) en ook de hoge priester Jozua (Zach 3:1-3).

Maar bij de eerste komst van Christus wordt de satan uit de hemel geworpen in de zin dat hij zijn plaats als aanklager van Gods volk (de gelovigen in Christus) heeft verloren. Nadat Christus verzoening voor de zonden van gelovigen gedaan heeft, heeft de satan alle schijn van recht voor zijn aanklachten tegen christenen verloren. Hoewel hij doorgaat om christenen aan te klagen (1 Pet 5:8) kan hij niet langer wijzen naar het onvoltooide werk van verlossing van Christus (Rom 8:33).

Jezus zegt hetzelfde in Lukas 10:18, “Ik zag de satan als een bliksem uit de hemel vallen.” En ook in Johannes 12:31, “Nu wordt het oordeel over deze wereld voltrokken, nu zal de vorst van deze wereld buitengeworpen worden.” Dit gebeurde toen Jezus Christus van de aarde verhoogd werd: eerst om aan het kruis te sterven; toen uit de dood verhoogd bij Zijn opstanding, hemelvaart en troonsbestijging (Jh 12:32). Door aan het kruis te sterven heeft Jezus Christus over de satan en zijn demonen getriomfeerd (Kol 2:15). Satan is nu gebonden (ingeperkt, bedwongen, beperkt) zodat hij niet langer het werk van Christus in Zijn uitverkoren mensen kan tegenhouden (Mt 12:28-30). De satan wordt toegelaten om het evangelie te versluieren alleen voor de mensen die verloren gaan (2 Kor 4:4). De satan is gebonden zodat hij het evangelie niet langer van de volken weg kan houden (20:3).

Omdat de engelen en de christenen dezelfde God “hun God” mogen noemen, noemen zij elkaar ook “broeders”. De engelen hebben de gelovigen lief, dienen hen (Ps 91:11; Heb 1:14) en noemen hen “onze broeders” (12:10). De broeders van Jezus zijn niet de natuurlijke Joden, maar de ware christenen uit elk volk, de discipelen van Christus die Gods wil doen (Mt 12:50; 25:40; 28:10; Jn 20:17; Rom 8:29; Heb 2:11-13,17).

12:11 En zij hebben hem overwonnen door het bloed van het Lam. De christenen in de wereld triomferen beslist over de satan door te vertrouwen op het volbrachte verlossingswerk van Christus aan het kruis. Dat zetten alle gelovigen vrij van hun zonden (1:5); dat maakt dat mensen uit elke mensengroep op de aarde aan God gaan behoren (5:9); en dat maakt dat zij staande zullen blijven door heel de grote verdrukking in de wereldgeschiedenis heen (7:14).

en door het woord van hun getuigenis. Gods volk in de wereld troimfeert over de satan door hun getuigenis (spreken) over hun geloof in Christus.

en zij hebben hun leven niet liefgehad tot in de dood. Zij bewijzen dat hun geloof en liefde voor Christus echt (oprecht) is, omdat zij tot de dood toe volharden. Johannes was een deelgenoot van de verdrukkingen “omwille van het Woord van God en het getuigenis van Jezus Christus” (1:9). Christenen worden vanwege dit getuigenis gedood (6:9; 11:7).

12:12 Daarom, verblijd u voortdurend, hemelen, en u die daarin woont! Wee hun die de aarde en de zee bewonen, want de duivel is naar beneden gekomen, naar u toe, voortdurend in grote woede, omdat hij weet dat hij nog maar weinig tijd heeft. Terwijl er blijdschap in de hemel is, is er vrees op de aarde. De mensen op de aarde moeten nog de verdrukkingen en vrezelijke vervolgingen van de satan en anderen doorstaan. De satan weet dat hij weinig tijd heeft en dat hij spoedig in het vuur van de hel geworpen zal worden (Mt 25:41). Daarom probeert hij zoveel kwaad als mogelijk op de aarde aan te richten. Niet-christenen en christenen zullen eronder lijden.

Christenen leven op de aarde, maar hebben hun burgerschap in de hemel (Fil 3:20). Zij leven nog *in* de (boze en antichristelijke) wereld, maar zijn niet *van* deze wereld (Jh 17:19-20). Hoewel de mensen die van deze wereld zijn onder de macht en beheer van de satan staan (1 Jh 5:19), staan christenen niet daaronder. De satan kan geen blijvende schade aan de christenen toebrengen (1 Jh 5:18; zie Jh 10:28). Daarom hebben christenen niet alleen een aandeel in het “wee hun die de aarde bewonen”, maar ook een aandeel in het “verblijd u hemelen u die daarin wonen” (12:12). Omdat het troimflod van allen in de hemel de achtergrond vormt voor de gebeurtenissen op de aarde (12:10-12), behoort de dreigementen, onderdrukkingen en vervolgingen niet langer de christenen te beangstigen, te verbijsteren of te ontmoedigen. Christenen moeten zichzelf voortdurend eraan herinneren dat de overwinning van Christus nog niet ten volle gerealiseerd is (1 Kor 15:20-26). Daarom kunnen christenen alleen sterk en veilig blijven staan in de huidige geschiedenis als zij Gods verlossingsgeschiedenis blijven zien als de achtergrond van de wereldgeschiedenis – als zij de werkelijkheid van Openbaring 12:12 (de woede van de satan) blijven zien in het licht van Openbaring 12:10 (de zaligheid, kracht en koninkrijk van Christus)! Zulke christenen laten niet toe dat de draak, zijn engelen en zijn antichristelijke politieke machten (antichristen), zijn antichristelijke geestelijke machten (profeten van valse religies) en zijn antichristelijke immorele machten (de grote hoeren) hen opzij schuiven. Hun plaats in deze wereld is “in Christus” en alleen daar staan zij veilig!

Het is opmerkelijk dat het lied van overwinning in Openbaring 12:10-12 precies het middenpunt van het boek Openbaring vormt. Vergelijk dit met het overwinningslied in Romeinen 8:31-39!

(2) Verschillende uitleg over de broeders (12:10).

Een futurist gezichtspunt. De “broeders” zijn letterlijk de Joodse overblijfsel die gedurende de eerste helft van de toekomstige periode van de grote verdrukking vervolgd en gemarteld zullen worden (Larkin). Het zijn hun “zielen” die onder het altaar in de hemel roepen (6:9-11). Vergelijk Openbaring 12:17.

De juiste uitleg. De “broeders” zijn christenen door heel de nieuwtestamentische periode heen. Omdat engelen en christenen dezelfde God “hun God” mogen noemen, mogen zij ook elkaar “hun broeders” noemen.

DEEL 7. Openbaring 12:13-18. DE VROUW EN HAAR NAGESLACHT VERVOLGT.

(1) Uitleg van de symbolen.

12:13 En zodra de draak zag dat hij op de aarde was neergeworpen, ging hij de vrouw vervolgen die het mannelijke Kind gebaard had. Het tweede onmiddellijk gevolg van de geboorte, leven, dood, opstanding, hemelvaart en troonsbestijging van Christus is dat de satan een onophoudelijke vervolging van de Kerk/Gemeente en christenen op de aarde op touw zet (1 Pet 5:8). De tekening is van de draak die de vrouw vervolgd, omdat zij geboorte schonk aan het mannelijke kind. Hij kon het mannelijke kind (Christus) niet vernietigen en daarom probeert hij nu om de vrouw (de Kerk/Gemeente) te vernietigen - een ander fase van zijn wrok tegen het mannelijke kind (Christus).

12:14 En aan de vrouw werden twee vleugels van een grote arend gegeven, opdat zij naar de woestijn zou vliegen, naar haar (voorbereide) plaats (12:6). De tekening wordt beschreven in termen van de exodus van Israël uit Egypte en haar reis door de woestijn (Ex 15:22). Dit is een oudtestamentisch type (gebeurtenis als illustratie) van de reis van de nieuwtestamentische Kerk/Gemeente naar het hemelse Kanaän. De oudtestamentische typologie vindt zijn finale uitdrukking in de nieuwtestamentische verlossing.

De Kerk/Gemeente wordt (door God) de twee vleugels van de arend gegeven. Dit is een tekening van Gods genade door heel de nieuwtestamentische periode heen. Wat de twee vleugels symboliseren wordt niet bekend gemaakt. Sommige mensen denken aan “geloof” (Mk 9:23; Ef 6:16; 1 Jh 5:4) en “gebed” (Mk 11:24; Jh 14:13-14; Jak 5:15-16). Andere mensen denken aan “de gerechtigheid” en “heiligheid” van God die God aan de Kerk/Gemeente geeft (1 Kor 1:30) waardoor zij in staat is om van de begeerte in de wereld te ontvluchten (2 Pet 1:4). Wat belangrijk is, is dat God de Kerk/Gemeente beschermt!

De plaats die voor haar voorbereid wordt (Dt 1:32-33)(12:6) is niet een specifiek geografische plaats op de aarde (als bv. Petra), maar is niets meer dan de plaats die God toekent aan ieder mens die op de aarde leeft gedurende de nieuwtestamentische periode (Hd 17:26).

waar zij gevoed wordt. Letterlijk “opdat *men* haar daar zou voeden” (12:6). Zoals God Israël voor veertig jaar gedurende de oudtestamentische periode in de woestijn heeft gevoed, zo zal Hij ook de Kerk/Gemeente voor 1260 dagen (een symbool voor de hele nieuwtestamentische periode) voeden. De “men” duidt op al Gods voorzienige instrumenten als mensen, gebeurtenissen en omstandigheden in de wereldgeschiedenis (zie 1 Kon 17:2-6).

[voor 1260 dagen (12:6) of] voor een tijd en tijden en een halve tijd (12:14). Het getal 42 maanden (11:2), 1260 dagen (11:3; 12:6) en “een tijd en tijden en een halve tijd” (12:14; zie Dan 7:25) zijn symbolische getallen die Gods volk herinnert aan de vrezelijke 3½ jaar periode van droogte in de tijd van de profeet Elia (1 Kon 17:1; 18:1; Lk 4:25; Jak 5:17). Deze getallen symboliseren de apocalyptische tijdsperiode waarin de satan en zijn antichristelijke machten (de beesten) de Kerk/Gemeente vervolgen terwijl de Kerk het evangelie verkondigt. Deze getallen zijn symbolisch voor een periode van verdrukking dat lijkt alsof het steeds verlengt wordt en dan toch plotseling en onverwachts tot een einde komt! In het boek Openbaring verwijzen deze getallen naar de periode tussen de eerste komst van Christus (12:5-6) en de wederkomst van Christus (11:2-3,11). De hele nieuwtestamentische periode vanaf de eerste komst van Christus (1 Kor 10:11; Heb 9:26) tot de wederkomst van Christus (Mt 13:39; 24:3; Ef 1:10) wordt “het einde van de eeuwen” genoemd.

De hele nieuwtestamentische periode wordt uitgedrukt in termen van “dagen” in plaats van “maanden” (12:6), omdat getuigen (11:3) een dagelijkse verantwoordelijkheid is (zie Mt 6:11). Ook zorgt God dagelijks voor Zijn Kerk/Gemeente!

De hele nieuwtestamentische periode wordt uitgedrukt in termen van een periode van “3½ tijden” dus “schijnbaar een eindeloze periode (symbolisch “zeven tijden” dat de eeuwigheid symboliseert) dat plotseling en onverwacht tot een einde gebracht wordt (12:14)!

buiten het gezicht van de slang (i.e. buiten bereik van de slang). Letterlijk “buiten het gezicht van de slang”. Dit betekent niet dat de slang de vrouw niet kon zien (zie 12:15), maar dat de slang de vrouw niet kon bereiken ten einde haar te vernietigen. Deze uitdrukking heeft dezelfde betekenis als “de satan die gebonden is” vanaf de eerste komst van Christus tot de wederkomst van Christus (20:1-3).

12:15 En de slang spuwde uit zijn bek water als een rivier, de vrouw achterna, om haar door de rivier te laten meesleuren. De draak wordt in oudtestamentische beelden voorgesteld als een groot zeemonster, de Leviathan of Rahab (Jes 27:1; 51:9-10; Ps 74:13-15), dat water uitspuwt (zie Jes 59:19; Jer 46:7-8). Omdat de draak de vrouw niet direct kan vernietigen, probeert hij haar indirect te vernietigen. Met een vloed (tsunami) water uit zijn bek probeert hij de vrouw weg te voeren.

Hoewel het beeld niet uitgelegd wordt, symboliseert “de rivier” de leugens, misleidingen, waanvoorstellingen van de satan waarmee hij de Kerk/Gemeente en christenen probeert te verleiden (zie 16:13-14). De satan gebruikt elk mogelijk middel in de wereld om christenen weg van Christus te lokken. Hij gebruikt “de zorgen van deze wereld en de verleiding van de rijkdom en de begeerten naar al het andere” (de plesiertjes) (Mk 4:19; Lk 8:14), “de liefde voor de tegenwoordige wereld” (2 Tim 4:10) en “de besmettingen van de wereld” (2 Pet 2:20), enz. (2 Tim 3:1-7; 1 Jh 2:16-17) om de christenen te verleiden.

12:16 Maar de aarde kwam de vrouw te hulp, en de aarde opende haar mond en verzwoeg de rivier die de draak uit zijn bek had gespuwd. Dit symbool wordt niet uitgelegd, maar toont aan dat de wereldse machten verdeeld zijn en niet met elkaar kunnen samenwerken om de Kerk/Gemeente van Christus te vernietigen. Zij rijden elkaars plannen in de wielen en werken elkaar alleen maar tegen (1 Sam 23:26-28). Wanneer “de horens van de heidenvolken opstaan om Gods volk te verstrooien, brengt God smeden die de horens afhakken” (Zach 1:18-21)!

12:17 En de draak werd boos op de vrouw, en ging heen om oorlog te voeren tegen de overigen van haar nageslacht, die de geboden van God in acht nemen en het getuigenis van Jezus Christus hebben. Omdat de aanhoudende pogingen van de satan mislukken om de Kerk/Gemeente als instituut dat het evangelie verkondigt te vernietigen, wordt de satan nog meer woedend. Pas aan het einde van de nieuwtestamentische periode wordt de satan toegelaten om de Kerk/Gemeente als instituut dat het evangelie verkondigt uit te roeien (11:7-10; 20:7-9). In de tussentijd keert hij zijn woede tegen “de overigen van haar nageslacht en voert oorlog tegen hen”. Het nageslacht van de vrouw duidt niet op ethnische Joden, maar op christenen uit alle volken, omdat zij niet alleen *doorgaan* om de geboden te onderhouden (zie Mt 28:19; Mk 12:30-31; Rom 13:8-10), maar ook *doorgaan* om het getuigenis van Christus vast te houden (zie 1:2,9; 6:9; 12:11; Mt 10:32-33). Zij blijven trouw aan Christus als Zelf de Waarheid en trouw aan de woorden van waarheid die Hij hen geleerd heeft. Alleen in secundaire zin blijven zij trouw doorgaan om van deze waarheid te getuigen.

12:18 En ik (beter: hij) stond op het zand bij de zee (12:18 of 13:1). De oorspronkelijke tekst is verdeeld tussen de eerste persoon (“En ik”) en de derde persoon (“En hij”).

- De eerste persoon wijst naar de apostel Johannes die op het zand bij de zee gaat staan, van waar hij het volgende visioen zou zien.
- De derde persoon wijst naar de draak die op het zand bij de zee gaat staan, waar hij wacht op de verschijning van het beest uit de zee of zelfs zijn verschijning teweeg brengt. Of het kan wijzen op het feit dat God de satan beperkt tot een klein stukje strand zodat het kwaad dat hij tegen de volken in de wereld uitricht soeverein door God beperkt blijft!

(2) Verschillende uitleg over de vrouw in Openbaring 12:13-17.

Een futurist gezichtspunt. De vrouw die in de woestijn vlucht en onderhouden wordt, is Israël die in Petra (in Jordanië) verscholen gehouden wordt gedurende de tweede helft van de periode van de grote verdrukking (Larkin).

De juiste uitleg. De vrouw die in de woestijn vlucht en onderhouden wordt, is de Kerk/Gemeente die overal in de wereld en door heel de nieuwtestamentische periode heen op een veilige afstand van de satan gehouden wordt.

(3) Verschillende uitleg over de periode van 1260 dagen (12:6,14).

Een futurist gezichtspunt. De 1260 dagen zijn letterlijk 3½ jaar of de letterlijke 7 jaren van de toekomstige periode van verdrukking.

De juiste uitleg. *De 1260 dagen is een symbolisch getal die een periode van rampen vertegenwoordigt die lijkt alsof er geen einde aan komt, maar dan plotseling en onverwacht tot een einde gebracht wordt!* Het is een symbool voor de apocalyptische tijdsperiode tussen de eerste komst van Christus en de wederkomst van Christus waarin de satan in de geestelijke wereld en de antichrist in de gewone wereld de Kerk/Gemeente verdrukt en vervolgt terwijl de Kerk het evangelie verkondigt.

(4) Verschillende uitleg over het nageslacht van de vrouw (12:17).

Een futurist gezichtspunt. “De overigen van het nageslacht van de vrouw” (de 5de peronage) is *letterlijk de Joodse overblijfsel* die in Palestina schuilen of in de wereld verstrooid worden gedurende de tweede helft van de toekomstige periode van de grote verdrukking (Larkin). Degenen die de geboden van God onderhouden vertegenwoordigen de orthodoxe Joden die de Thora onderhouden. Degenen die zich houden aan het getuigenis van Jezus vertegenwoordigen de messiaanse Joden die zich hebben bekeerd tijdens de prediking van “het evangelie van het (duizendjarige) koninkrijk” door de twee getuigen, Elia en Mozes.

De juiste uitleg. De overigen van het nageslacht van de vrouw is symbolisch individuele christenen in tegenstelling tot de Kerk/Gemeente als instituut die door heel de nieuwtestamentische periode trouw doorgaan de geboden van God te gehoorzamen en het getuigenis van Christus (de inhoud van de Bijbel) vast te houden.